Розмовний клуб “Життя в картинах Тараса Шевченка”

За історією "Чим здивують картини Тараса Шевченка?" Анни Алєксєєвої

Що ваші учні й учениці знають про Тараса Шевченка як художника? Запросіть їх розглянути й “оживити” його картини під час засідання розмовного клубу у форматі “Think tank” (“Мозковий центр”), а за можливості завітайте разом до Національного музею Тараса Шевченка у Києві.

Авдиторія: 5-7 класи.
Тривалість: 45-90 хвилин.
Завдання для уроків: позакласний захід, українська мова, українська література, мистецтво.
Розвиваємо: *наскрізні уміння* — діяти творчо, висловлювати власну думку усно й письмово, логічно обґрунтувати позицію; *м’які навички* — аналітичне мислення, креативність та оригінальність.
Обладнання: пісочний годинник, музичний супровід, дошка, аркуші, маркери.

Попередня підготовка

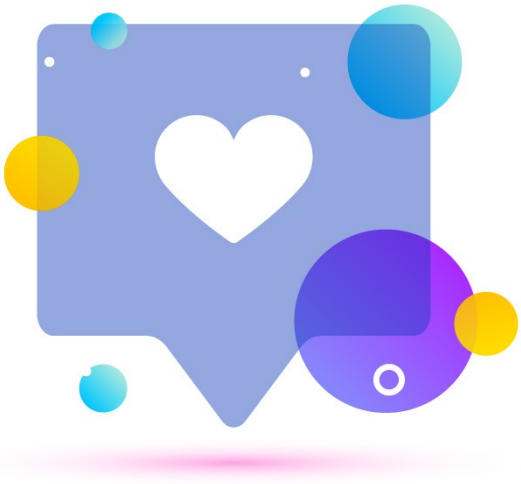
1. Опрацювати історію “Чим здивують картини Тараса Шевченка?”.
2. Ознайомитися з ресурсами:

- museumshevchenko.org.ua
- Тарас Шевченко. Цікаві факти.

Перед початком засідання варто обрати людину, яка занотовуватиме ключові тези/ідеї/суперечливі питання на дошці або аркуші (цю роль може взяти на себе і модератор/модераторка).

Маркери думок

- Палац
- Національний музей Тараса Шевченка
- Тарас Шевченко
- Художник
- Поет
- Сепія
- Чорнила каракатиці
- Правила поведінки в музеї
- Автопортрет
- Байгуші
- "Хлопчик із кішкою"



Мета

Проаналізувати, як творчість відображає реальне життя (на прикладі картин Тараса Шевченка).

Створення полотна розмови
Обговорення вступного питання

- Які картини ви зазвичай розглядаєте? Чому?

Додаткові запитання

- Які картини є у вашому домі/кімнаті?
- Які збережені на вашому телефоні/комп’ютері?
- Хто їх вибирав?

- Чому вони вам (не) подобаються?
- Що ви відчуваєте, коли на них дивитеся?

Аналіз інформації

Учасники(ці) (почергово) на основі історії “Чим здивують картини Тараса Шевченка?” опрацьовують питання:

1. Що ви знаєте про Національний музей Тараса Шевченка? (с. 1)
2. Які правила поведінки відвідувачів у музеї? (с. 2)
3. Шевченко — художник чи поет? (с. 3)
4. Що таке сепія? (с. 4)



Робота з картинами (с. 3, 5, 6)

1. Розгляньте картини та опишіть, що ви бачите й відчуваєте.
2. Чи пов'язані ці картини між собою?
3. Чим вони нагадують старі фотографії?
4. Яка історія персонажів?
5. Чому Шевченко зображував жителів Казахстану?
6. Які моменти з життя людей відтворив художник? Чому саме ці?

Групова робота

Учасники(ці) об’єднуються в групи за жеребкуванням — тягнуть номерки картин (1, 2 та 3) і складають історію про зображених людей (протягом 10 хв). Потім презентують свої історії іншим групам.

Генерація ідей

- Чи можна, аналізуючи картину, зрозуміти настрій автора, його переживання? Чому?
- Який би настрій передавали ці картини, якби були намальовані в кольорі?

Уявний експеримент “Малюй словами”



Модератор/модераторка пропонує учасникам(цям) уявити себе художниками(цями) та “намалювати” картину, яка б відображала якусь вагому для них подію. Для формування ідеї дається 5-7 хв. Потім учасники(ці) по черзі описують свої картини в деталях (кольори, розмір, що зображено тощо). Інші слухають розповідь із заплющеними очима (можна під музику), а потім — висловлюють свої враження (який настрій описаної картини, про що вона, що (не) подобається тощо).

- Які картини нам вдалося створити у своїй уяві?
- Вони розповідали сумні чи веселі історії?
- Чи змогла група відчути настрій картини з описаного?
- Які кольори ви використовували й чому?
- Чи відображає описана вами картина ваші відчуття та переживання?
- Чи важливо, щоб вашу картину побачили інші?
- Яку цінність може пробудити в інших людях ваша картина?



Висновки

Обговорення записів на дошці

1. Чи вдалося нам правильно зрозуміти задум “художників(ць)”?
2. Від чого залежало наше сприйняття?
3. Чи може картина бути важливою для суспільства? Чому?
4. У чому ми всі дійшли згоди?
5. Що було найбільш суперечливим/незручним у нашому обговоренні?
6. Для розв’язання яких питань нам не вистачило інформації?
7. Де можна дізнатися більше (сайти/ групи/ книги/ журнали/ фільми)?
8. Що виявилося найціннішим/найцікавішим/відкриттям?

Групова рефлексія (обов’язкова участь усіх)

- Що б ви розповіли одним реченням про наше засідання другу/подрузі?
- Що було найкраще в нашому спілкуванні?
- Що можна покращити?
- Що позитивного ви сьогодні помітили за собою: у своїй поведінці, мові, манері тощо.

Результат — творча індивідуальна або групова робота
(реалізація протягом тижня чи місяця)

1. Намалювати уявлену на занятті картину (матеріали та спосіб зображення вибрати самостійно) або створити комп’ютерний колаж, скористатися ШІ чи програмами/додатками для графічного дизайну.
2. Поширити свою роботу в соцмережах або представити в клубі на наступному засіданні (поширити в групі клубу в месенджері).
3. Ознайомитися з додатковими ресурсами:

- “Або щось добре, або велике ледащо”. 42 факти про Тараса Шевченка, що не розповідають у школі | Нова українська школа

Рефлексія

Заповнення таблички своїх міркувань після виконання завдання.

Питання	Міркування
Наскільки цікавим було виконання завдання?	
Які навички вдалося покращити під час виконання завдання?	
У яких життєвих ситуаціях можуть знадобитися набуті навички?	
Які питання можна було б додати до завдання?	
Чому ти б запропонував/запропонувала це завдання друзям, однокласникам?	

Поділилась: Світлана Пилипчук

Проєкт був створений ГО "ПРОСТІР ЗНАНЬ" в 2023 році за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), гнучкого і оперативного інструменту фінансування, що підтримує якісні заходи для підвищення спроможності місцевих жінок у запобіганні конфліктам, реагуванні на кризи та надзвичайні ситуації та використання ключових можливостей миробудівництва. Усі виключні майнові й немайнові права на текстові матеріали, фото, зображення, малюнки та інші об'єкти авторського права, що розміщені на цьому сайті, належать ГО "ПРОСТІР ЗНАНЬ", крім об'єктів, які містять пряму вказівку на авторство іншої особи. Використання текстових матеріалів з сайту дозволено лише з посиланням на сайт storiya.info. Використання фото та зображень без погодження з редакцією суворо заборонено.

© 2026 СторіЯ. Усі права застережено